

SVERIGES
NATIONALPARKER

NYHETSBRIV NR 3

PLANERAD NATIONALPARK I ÅSNEN

Hej!

Det här är det tredje nyhetsbrevet med anledning av att det pågår utredning om att bilda en nationalpark i Åsnenområdet. Nyhetsbrevet sänds bl.a. ut till närboende runt hela sjön. Syftet är att sprida information om området och vad som sker i projektet. Nyhetsbrevet ges ut av Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i samarbete med de tre kommunerna Tingsryd, Alvesta och Växjö.

Utsikt över Åsnen från Bjurkärr naturreservat.

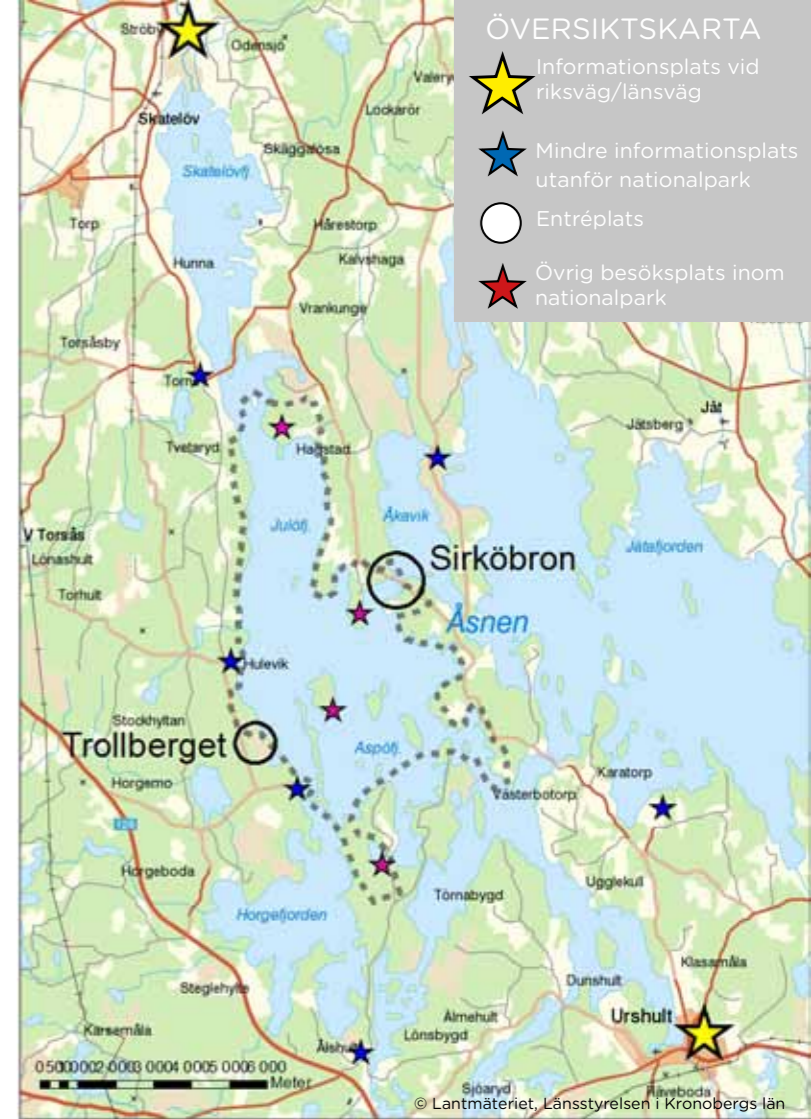
LÄGET I PROJEKTET

Naturvårdsverket förhandlar fortfarande med mark- och vattenägare. Det är i dagsläget inte möjligt att säga när dessa förhandlingar kan slutföras. Därmed går det inte heller att säga vilken gräns nationalparken slutligen kommer att få. Arbetet med utformning av entréer till nationalparken pågår, se nästa sida. Det finns också förslag om hur man kan förbättra och utveckla övriga besöksplatser t.ex. stigar och rastplatser. Arbetet med framtagande av ny kunskap fortsätter, se vidare om bl.a. fornlämningsinventeringen på sidan 7.

FÖRSLAG TILL ENTRÉER

På kartan visas förslaget till placering av entréer m.m i nationalparken. Det är på entréerna besökarna får sin första kontakt med nationalparken, här finns information och vägvisning vidare ut i området. Tillgänglighet för alla är en viktig del vid utformningen av dessa platser. Huvudentrén finns enligt förslaget i området mellan Bjurkärr och Sunnanbron (norra Sirköbron). En mindre entré finns vid Trollberget. Därutöver planeras det besöksplatser vid bl.a. Agnäs och Toftåsa myr.

Formverkstan AB och AJ Landskapsarkitekter AB har Naturvårdsverkets uppdrag att ta fram förslag till entréer. Uppdraget utgår från att man inom området kan vandra, skåda fågel, uppleva lövsprickning, titta på ovanliga mossor och lavar, uppleva livet i

Arkitekten Per Liedner i samtal med Helene Pettersson, Länsstyrelsen. I bakgrunden Gisela Norberg, Naturvårdsverket och Thomas Mattsson, Tingsryds kommun.

strandkanten och i vattnet, åka skridskor eller rasta vid bil/cykel/kanot/båtfärd. Inom området som helhet och på entréplatserna i synnerhet bör platser med utsikt över sjön skapas. Åsnen har upplevelser att erbjuda alla årstider. Därför är det värdefullt om man på dessa platser kan erbjudas lä mot vind och tak mot nederbörd.

På bägge entréerna ska det finnas en utomhusutställning där man kan lära sig mer om natur och kultur. Arkitekten ska också ta fram förslag på utformning av parkeringsplats, toalettbyggnad, sopsortering, rastplats, kanotupptagningsplats, m.m. som kan användas även på övriga besöksplatser inom nationalparken. Det finns kartförslag till hur entréerna skulle kunna planeras. Det finns också förslag till byggnader. Detta finns på hemsidan under fliken "Projektet".

Exempel på nationalparksskylt från Hamra nationalpark i Dalarna.

FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖER INVENTERAS

Under hösten kan du komma att stöta på arkeologer under arbete i västra Åsnenområdet. Någon arkeologisk utgrävning är dock inte tal om, utan arkeologernas arbete går ut på att inventera området efter lämningar från de första Åsnenborna och fram till idag.

Med inventeringen hoppas vi få en bred bild av områdets historia fram till idag. Vi känner till att det funnits människor som byggt stora gravrösen och ristat runstenar, men vilka spår har fiskare- och jordbruksfamiljer, flottare och torpare lämnat efter sig?

Resultatet av inventeringen ska presenteras i en rapport som kommer att finnas tillgänglig via Länsstyrelsens hemsida. Rapporten kommer även att ligga till grund för hur områdets historia presenteras i nationalparken.

Vill du veta vilka fornlämningar som finns registrerade i området idag kan du titta på Fornsökens hemsida, www.fmis.raa.se. Har du information som kan vara till nytta för de arkeologer som genomför inventeringen? Kontakta då gärna Markus Boxe på Länsstyrelsen, 010-223 74 84, markus.boxe@lansstyrelsen.se

Kubbaskepp från Hunshult, ägs av Hembygdsföreningen Gamla Urshult.

REGLER I NATIONALPARKER

I alla naturreservat och nationalparker finns föreskrifter som reglerar vad man får lov att göra inom områdena. Nu finns ett första förslag till föreskrifter för den blivande nationalparken Åsnen. Till största delen handlar föreskrifterna om att förhindra olika typer av exploateringar för att möjliggöra att naturen i området bevaras för framtiden.

Föreskrifterna handlar även om ordningen i nationalparken, det gäller t.ex. att man inte får skada naturen, störa växt- och djurlivet eller andra besökare. Föreskrifterna reglerar också hur och var man ska få elda, tälta, jaga m.m. Förslaget finns att se på projektets hemsida under fliken ”Projektet”. På hemsidan kan du också se vilka föreskrifter som gäller idag inom de 5 befintliga naturreservaten. Framför gärna synpunkter på förslaget till oss som jobbar i projektet (se sidan 14).

Guldkronan, en symbol för nationalparkerna.
(i Hamra Nationalpark i Dalarna)

ÅNGBÅTAR PÅ ÅSNEN

Den första ångbåten i Åsnen sattes i sjön 1847. Ägare var brukspatronerna Hamilton på Huseby. Båten, som fick namnet König, var en hjulångare. Den begagnades till transport av produkter från järnbruket i prämar, dels till Ålshult i söder, dels till Grimsvik i sydöstra delen av sjön. Från dessa platser fördes varorna via landsväg till hamnarna i Blekinge.

När järnvägen på sjöns västra sida stod klar på 1870-talet startades Åsnens ångbåts- trafik AB med ändamål ”att med ångbåt underhålla trafik för befordrande av passagerare och gods å sjön Åsnen”. Gods som transporterades var bland annat ved, virke, spannmål, potatis och frukt. Huseby bruk skaffade ytterligare en ångbåt efter König med namnet Huseby. Andra ångbåtar på sjön var Blända, Svanen, Björn, Alvesta och Varend. Om söndagarna gjorde ångbåtarna lustturer med passagerare till någon vacker ö och med spelmän ombord. Ångbåten Blända finns fortfarande i sjön men idag har den en bensinmotor.

Södra Sirköbron och bron vid Torne var vid denna tiden svängbroar för att sjöfarten inte skulle begränsas. Järnvägsbron vid Ulvö var också en svängbro och den finns kvar än idag.

Under 1880-talet byggdes även järnväg på östra sidan av Åsnen och efter hand minskade efterfrågan på sjötransporter.

Sommarutflykt med ångbåt
Källor: Fakta och foto hämtat från Gunnar Andersson,
Hembygdsföreningen Gamla Urshult och Bengt Qvistgaard,
Huleviks samhällsförening.

ÅLSHULTS HANDELSBOD

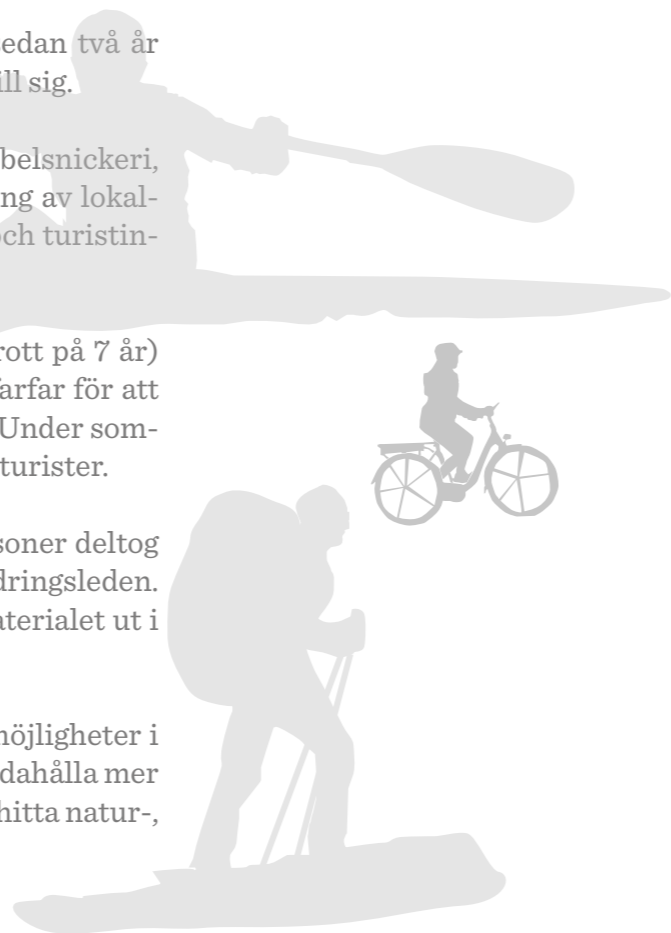
Quinta van Veen driver handelsboden i Ålshult sedan två år tillbaka, ett café med mycket verksamhet kopplat till sig.

- Jag började med kaffe och glass. Idag har vi möbelsnickeri, annorlunda heminredning, musikkvällar, utställning av lokalbefolkningens hantverk och konst, föreläsningar och turistinformation, säger Quinta.

Att lanthandeln har funnits i 120 år (med ett avbrott på 7 år) gör att närboende gärna tar med sig farmor eller farfar för att handla på samma ställe som under deras ungdom. Under sommarperioden är det stora antalet besökare givetvis turister.

Quinta arrangerade ett "pratcafé" i fjol där 44 personer deltog för att få ihop material om den historiska byvandringleden. Under juni månad kommer det sammanställda materialet ut i tryckt form.

- I och med den blivande Nationalparken ser jag möjligheter i att utveckla min verksamhet. Jag vill kunna tillhandahålla mer detaljerad information till turisterna för att de ska hitta natur-, cykel- och vandringsleder i anslutning till Åsnen.

VILL DU VETA MER ELLER LÄMNA SYNTPUNKTER - KONTAKTA OSS

Helene Pettersson, bitr. projektledare,
Länsstyrelsen, 010-223 74 56
helene.pettersson@lansstyrelsen.se

Gisela Norberg, projektledare,
Naturvårdsverket, 010-698 15 14
gisela.norberg@naturvardsverket.se

Thomas Mattsson, Tingsryds kommun,
0477-441 54
thomas.mattsson@tingsryd.se

Elinor Bjärnberg, Alvesta kommun,
0472-152 53
elinor.bjarnborg@alvesta.se

Lars Andersson, Växjö kommun,
0470-415 84
lars.andersson@vaxjo.se

Hans Haraldsson, Reservatsförvaltningen
0470-72 61 42
hans.haraldsson@skogsstyrelsen.se

LÄS MER PÅ HEMSIDAN

www.nationalparkasnen.se
www.lansstyrelsen.se/kronoberg under "Djur & natur"

Vid frågor kring nyhetsbrevet och hemsidan kan ni även kontakta Catti Sammelin, kommunikatör på Länsstyrelsen, 010-223 74 86, catarina.sammelin@lansstyrelsen.se

LÄS MER OM SVERIGES NATIONALPARKER

www.sverigesnationalparker.se

NYHETSRELEV NR 3

Utgivet i juli 2014

BILDER

Kjeld Bo Christiansen - Omslagbild "Vid Hulevik".
Helene Pettersson - sid 6, 9, baksidan
Catti Sammelin - sid 2, 5, illustrationer s.13

LÄNSSTYRELSEN
I KRONOBERGS LÄN

NATURMORGON FRÅN ÅSNEN

Den 29 maj sände Sveriges radio P1 Naturmorgon från Åsnen. Det var direktsändning och naturen runt Bjurkärr visade sin soligaste och vackraste sida. Fem lommar siktades ute på sjön och den bruna kärrhöken visade sig på nära håll. Göken, rördromen och skogsduvan hördes från skog och vass. Du kan lyssna på programmet Naturmorgon torsdag den 29 maj: "Följ med på utflykt till Sveriges nästa nationalpark" på adressen <http://t.sr.se/1niYt1Z>

På bilden;
Lena Näslund, Sveriges Radio
Marie Mårtensson, Naturum Kronoberg
Helena Åkerlundh, Sveriges Radio

